

Sygn. akt VIII U 221/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 grudnia 2013 r.

Sąd Okręgowy w Gdańsku

VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Elżbieta Trybulec-Czernek

Protokolant: st. sekr. sądowy Barbara Urmańska

po rozpoznaniu w dniu 17 grudnia 2013 r. w Gdańsku

sprawy **R. L.**

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

o prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy

na skutek odwołania R. L.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

z dnia 17 stycznia 2012 r. nr I- (...)

oddala odwołanie

/na oryginale właściwy podpis/

Sygn. akt VIII U 221/12

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 17 stycznia 2012 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. odmówił ubezpieczonej R. L. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy wskazując, że Komisja Lekarska ZUS orzeczeniem z dnia 09 stycznia 2012 roku stwierdziła, że ubezpieczona nie jest niezdolna do pracy.

W odwołaniu od powyższej decyzji ubezpieczona R. L. nie zgodziła się z jej treścią wskazując, iż reumatoidalne zapalenie stawów, na które cierpi jest chorobą nieuleczalną, bardzo dokuczliwą i nie rokującą poprawy. Nadto podała, iż choruje na niedoczynność tarczycy i niedokrwistość jako choroby współistniejące.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując stanowisko wyrażone w zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny :

Ubezpieczona R. L., ur. (...), posiada wykształcenie zasadnicze zawodowe, z zawodu sprzedawca, pracowała jako sprzedawca, sprzątaczką. Ubezpieczona jest osobą niepełnosprawną w stopniu umiarkowanym okresowo od dnia 26 lutego 2010r. do 30 kwietnia 2017 r.

W dniu 07 listopada 2011 roku ubezpieczona złożyła w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. wniosek o przyznanie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

Niesporne.

Lekarz Orzecznik ZUS rozpoznał u ubezpieczonej reumatoidalne zapalenie stawów o I/II f 1/2, zwyrodnienie kręgosłupa z okresowym zespołem bólowym, obserwacje w kierunku niedoczynności tarczycy.

Orzeczeniem z dnia 13 grudnia 2011 roku Lekarz Orzecznik ZUS uznał ubezpieczoną za zdolną do pracy.

Ubezpieczona wniosła sprzeciw od powyższego orzeczenia do Komisji Lekarskiej ZUS, która dokonała tożsamego rozpoznania. Orzeczeniem z dnia 09 stycznia 2012 roku Komisja Lekarska ZUS nie stwierdziła niezdolności ubezpieczonej do pracy.

Decyzją z dnia 17 stycznia 2012 roku organ rentowy odmówił ubezpieczonej prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

Dowód: orzeczenie Lekarza Orzecznika ZUS – k. 14 akt ubezpieczeniowych, opinia lekarska Lekarza Orzecznika ZUS – k. 56 dokumentacji lekarskiej ZUS, sprzeciw – k.57 dokumentacji lekarskiej, orzeczenie Komisji Lekarskiej ZUS – k. 17 akt ubezpieczeniowych, opinia lekarska Komisji Lekarskiej ZUS – k. 60 dokumentacji lekarskiej ZUS, decyzja – k. 20 akt ubezpieczeniowych.

Biegły sądowy neurolog rozpoznał u ubezpieczonej zespół bólowy kręgosłupa lędźwiowego w przebiegu zmian zwyrodnieniowych, bez powikłań neurologicznych, bóle głowy w wywiadzie.

Biegły sądowy reumatolog rozpoznał u ubezpieczonej reumatoidalne zapalenie stawów okres II f 2, niedoczynność tarczycy.

Biegły sądowy endokrynolog rozpoznał u ubezpieczonej niedoczynność tarczycy w fazie eutyreozy bez leczenia, stan po łyżeczkowaniu jamy macicy.

Biegły sądowy reumatolog, w ponowionej opinii w innym składzie, rozpoznał u ubezpieczonej zespół bólowy kręgosłupa w przebiegu wczesnych zmian zwyrodnieniowych, reumatoidalne zapalenie stawów O I/II niedoczynność-1, niedoczynność tarczycy w stanie eutyrozy, stan po martwicy jałowej 2-giej główki lewego śródstopia.

Biegły sądowy internista rozpoznał u ubezpieczonej niedokrwistość chorób przewlekłych, wtórną do RZS, stabilną, zapalenie błony śluzowej żołądka o średnim nasileniu, mięśniaki macicy w okresie obserwacji.

Dokonując powyższych rozpoznań biegli zgodnie stwierdzili, że ubezpieczona nie jest niezdolna do pracy.

Dowód: opinie biegłych – k. 19-20,23-24,27-28,56,58,59,85-88,90-91,108,121-122, ustna opinia uzupełniająca - protokół z dnia 17 grudnia 2013 r. – zapis na płycie CD – k.168

Stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dokumenty zgromadzone w aktach ubezpieczeniowych i dokumentacji lekarskiej ZUS, bowiem żadna ze stron postępowania nie kwestionowała ich rzetelności i autentyczności. Brak zatem, w ocenie Sądu, przesłanek, by odmówić im przymiotu wiarygodności. Podstawę ustaleń faktycznych Sądu stanowiły również opinie biegłych sądowych wraz z opiniami je uzupełniającymi neurologa, reumatologów, endokrynolog i internisty.

Sąd zważył, co następuje:

W świetle poczynionych ustaleń faktycznych odwołanie ubezpieczonej R. L. nie zasługuje na uwzględnienie.

W myśl przepisu art. 57 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153 poz. 1227 ze zm.), renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieconemu, który spełnia łącznie następujące warunki: jest niezdolny do pracy, ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy, niezdolność do pracy powstała w okresie podlegania ubezpieczeniu społecznemu lub nie później niż 18 miesięcy od ich ustania.

Zgodnie z zaś z treścią art. 12 ustawy, niezdolną do pracy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu. Całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiejkolwiek pracy (ust. 2). Częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji (ust. 3).

Z brzmienia art. 12 ustawy wyraźnie wynika, że do stwierdzenia niezdolności do pracy nie jest wystarczające samo występowanie naruszenia sprawności organizmu (choroby), lecz jednocześnie naruszenie to musi powodować całkowitą lub częściową utratę zdolności do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji, nie rokujące odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu. Jak podkreśla się w judykaturze, częściowa niezdolność do pracy polega na utracie w znacznym stopniu zdolności do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji. Doniosłe znaczenie w konstrukcji częściowej niezdolności do pracy ma podkreślenie, że chodzi o ocenę zachowania zdolności do wykonywania nie jakiejkolwiek pracy, lecz pracy „zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji”. Wyjaśnienie treści pojęcia „pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji” wymaga przy tym uwzględnienia zarówno kwalifikacji formalnych, czyli zakresu i rodzaju przygotowania zawodowego udokumentowanego świadectwami, dyplomami, zaświadczeniami, jak również kwalifikacji rzeczywistych, czyli wiedzy i umiejętności faktycznych, wynikających ze zdobytego doświadczenia zawodowego.

W niniejszej sprawie sporna między stronami była jedynie ocena stanu zdrowia ubezpieczonej i jej zdolności do zatrudnienia. Nie budziło wątpliwości w sprawie, że ubezpieczona cierpi na określone schorzenia, jednakże to nie fakt występowania schorzeń, a jedynie stopień ich zaawansowania, może powodować niezdolność do pracy.

Biegli sądowi neurolog, reumatolodzy, endokrynolog i internista w sposób zgodny stwierdzili, iż ubezpieczona nie jest niezdolna do pracy.

Sąd zważył, iż - jak stwierdził biegły neurolog – bóle głowy u ubezpieczonej, przebyte krótkotrwałe zaburzenia mowy z objawami prawostronnymi ustąpiły bez trwałych następstw. Badaniem TK głowy nie stwierdzono uszkodzenia mózgowia. Pierwszy powołany w sprawie biegły reumatolog wskazał, iż w wnioskodawczyni poza odczynem bólowym nie stwierdza się obrzęków oraz trwałych deformacji stawów. Wskaźniki zapalenia są niskie. Zdaniem biegłego dotychczasowe leczenie jest prawidłowe i przynosi efekty w postaci prawidłowej funkcji stawów. Biegły endokrynolog stwierdził stanowczo, iż niedoczynność tarczycy jest w fazie wyrównania i nie wymaga leczenia farmakologicznego. W ponowionej opinii w innym składzie biegły reumatolog wskazał, iż aktualnie stan funkcjonalny układu ruchu ubezpieczonej jest o zachowanej sprawności. Podał, iż prawdą jest że reumatoidalne zapalenie stawów jest chorobą przewlekłą i na ogół postępującą, ale nie można wykluczyć, iż w skutek prawidłowego leczenia uzyskano u ubezpieczonej zadowalającą remisję, lub była to remisja samoistna. Biegły internista wskazał zaś, iż niedokrwistość określona u ubezpieczonej jako wtórna do choroby podstawowej jest stabilna w przebiegu.

Na marginesie należy przypomnieć, że postępowanie sądowe nie służy diagnostyce schorzeń. Sąd przy pomocy biegłych specjalistów ocenia, czy przedstawiony materiał medyczny (obowiązek jego zgromadzenia i przedłożenia jako dowodu w sprawie spoczywa na ubiegającym się o prawo do świadczenia) i badanie kliniczne pozwalają na stwierdzenie niezdolności do pracy.

W niniejszej sprawie opinie biegłych w oparciu o osobiste badanie ubezpieczonej i przedstawioną dokumentację medyczną nie pozostawiają wątpliwości, że ubezpieczona nie spełnia przesłanek powołanych wyżej przepisów.

Sąd uznał zatem, stosownie do opinii powołanych w sprawie biegłych i rozpoznanych przez nich schorzeń, a w szczególności mając na uwadze kompetencję ograniczoną w zasadzie do możliwości opiniowania stanu zdrowia ubezpieczonej, zgodnie z zakresem posiadanej specjalizacji, że bez wątpienia stanowisko biegłych przemawia za uznaniem ubezpieczonej za zdolną do podjęcia pracy zarobkowej.

Sąd zważył także, iż opinie sporządzone przez biegłych sądowych neurologa, reumatologów, endokrynologa i internisty są rzetelne, a ich wnioski logiczne i prawidłowo uzasadnione. Sąd w pełni podzielił ich ustalenia i wnioski. Opinie zostały wydane przez biegłych po dokonaniu oględzin i badaniu ubezpieczonej, analizie dokumentacji medycznej i w oparciu o wyniki badań znajdujące się w aktach ZUS. Wyczerpująco zostały opisane stwierdzone u ubezpieczonej schorzenia i ich wpływ na jej zdolność do pracy, a opisany w opiniach stan zdrowia ubezpieczonej koresponduje z wnioskami ostatecznymi opinii. Opinie te zostały sporządzone w sposób rzeczowy i kompetentny, a nadto zawierają jasne, logiczne i przekonujące wnioski i twierdzenia. Opinie te również zostały uzasadnione w sposób wyczerpujący i zgodny z wiedzą medyczną posiadaną przez biegłych.

Rozpoznając odwołanie ubezpieczonej, Sąd miał również na uwadze stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w wyroku z dnia 24 sierpnia 2010 roku, w sprawie I UK 64/10, pub. Lex nr 653663, iż przy ocenie niezdolności do pracy w myśl art. 12 ustawy emerytalnej, o tej niezdolności nie przesądza wyłącznie ocena medyczna stwierdzająca występowanie określonych jednostek chorobowych i ich wpływ na funkcjonowanie organizmu człowieka, tylko decydujące znaczenie ma ocena prawna dokonana w oparciu o okoliczności natury medycznej i okoliczności innej natury, w tym zwłaszcza poziom kwalifikacji ubezpieczonego, możliwości zarobkowania w zakresie tych kwalifikacji, możliwość wykonywania dotychczasowej pracy lub podjęcia innej pracy oraz celowość przekwalifikowania zawodowego, biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne (art. 12 ust. 1 i 3 oraz art. 13 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS w zw. z art. 278 § 1 k.p.c.).

Sąd, dzieląc powyższy pogląd Sądu Najwyższego, uznał, że dla oceny istnienia zdolności ubezpieczonej do pracy należy wziąć pod uwagę jej wykształcenie i dotychczas wykonywaną pracę. Okoliczność istnienia pewnych schorzeń nie oznacza bowiem automatycznie, iż ubezpieczona pozbawiona jest możliwości zarobkowania. Tym samym, Sąd uznał, iż ubezpieczona jest zdolna do wykonywania pracy zgodnie ze swoim wykształceniem lub posiadanymi kwalifikacjami.

Podkreślić należy, iż ubezpieczona kwestionowała wnioski płynące z opinii sporządzonych przez ww. biegłych, w tym w szczególności wnioski płynące z opinii biegłego reumatologa. Sąd zważył jednak, iż biegli w swoich opiniach uzupełniających w sposób rzetelny i fachowy odnieśli się do wszystkich zarzutów zgłoszonych przez ubezpieczoną, szczegółowo ustosunkowując się do składanych przez ubezpieczoną wyników badań. W związku z powyższym Sąd uznał dowód z powołanych w sprawie opinii biegłych sądowych jako dowód miarodajny i na jego podstawie poczynił ustalenia faktyczne w przedmiotowej sprawie.

W tym miejscu wskazać także należy, iż Sąd bierze pod uwagę orzeczenia o niepełnosprawności strony, jednakże nie ma ono zasadniczego znaczenia dla orzeczenia o jej całkowitej niezdolności do pracy. Przedmiotem sporu, tak jak w niniejszej sprawie, jest bowiem niezdolność do pracy w rozumieniu ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Orzeczenie o stopniu niepełnosprawności wiąże zaliczenie do stopnia niepełnosprawności z niezdolnością do wykonywania zatrudnienia, a nie z niezdolnością do pracy. Niepełnosprawność oznacza nie tylko naruszenie sprawności organizmu, ale również utrudnienie, ograniczenie bądź niemożność wypełniania ról społecznych jako elementu uczestnictwa w życiu społecznym (vide: wyrok SN z 20.08.2003 r. II UK 386/02, OSNP 2004/12/213).

Podkreślenia nadto wymaga, że nie każda osoba niepełnosprawna jest osobą niezdolną do pracy (vide: wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 23.06.2006r., sygn. akt III AUa 1493/05, Pr. Pracy 2006/11/43). Sąd rozpoznający niniejszą sprawę w całości podziela stanowisko zajęte w wyżej wymienionych wyrokach przez Sąd Najwyższy, jak i Sąd

Apelacyjny w Łodzi i tym samym zaświadczenie skarżącego o stopniu niepełnosprawności nie może mieć charakteru przesądzającego sporne zagadnienie.

Reasumując, Sąd, na podstawie przeprowadzonego postępowania dowodowego, uznał, iż ubezpieczona nie jest niezdolna do pracy, zatem nie spełnia warunków do przyznania prawa do świadczenia rentowego, co skutkuje uznaniem jej odwołania za bezzasadne.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. w zw. z cytowanymi wyżej przepisami, Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.

SSO Elżbieta Trybulec – Czernek